

De vaste commissie voor Financiën heeft op 5 november 2025 vragen en opmerkingen aan de Minister van Financiën voorgelegd over de brieven van 30 en 31 oktober 2025, waarmee respectievelijk de geannoteerde agenda voor de vergaderingen van de Eurogroep en de Ecofinraad op 12 en 13 november 2025 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 2140) en het verslag van de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 oktober 2025 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 2141) en zijn aangeboden.

De voorzitter van de commissie,
Nijhof-Leeuw

De griffier van de commissie,
Weeber

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de stukken wat betreft de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad op 12 en 13 november 2025. Naar aanleiding hiervan hebben de leden van de PVV-fractie nog enkele vragen.

Ten aanzien van het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan merken de leden van de PVV-fractie op dat Nederland € 1,8 miljard kan mislopen, omdat drie wetsvoorstellen fors zijn vertraagd (Wet Vbar, de Wet Regie en de Wet BAZ). De leden van de PVV-fractie willen weten wat «plan B» is als deze wetten niet tijdig door de Tweede en Eerste Kamer worden aangenomen om de € 1,8 miljard alsnog te ontvangen. Heeft het kabinet verder rekening gehouden met dit mogelijke gat in de begroting en zo ja, met welke maatregelen zal dit gat dan naar verwachting worden gedicht? De leden van de PVV-fractie willen tevens weten hoe het kabinet achteraf de doelstellingen/mijlpalen die Rutte IV zichzelf heeft opgelegd beoordeelt in het licht van de ontstane situatie, waarbij Nederland telkens het risico loopt om een deel het Europese coronafonds niet terug te ontvangen. Welke lessen kan de Minister hieruit trekken? Was het besteden van meer dan 30 miljard euro door Nederland aan het Europese coronafonds achteraf gezien wel zo verstandig geweest? De leden van de PVV-fractie ontvangen graag een analyse van de Minister.

Ten aanzien van de vereenvoudiging van regels en het verminderen van regeldruk willen de leden van de PVV-fractie verder weten welke gevolgen de elf voorstellen gericht op het verminderen van regeldruk, waaronder de zes omnibussen, voor het Nederlandse bedrijfsleven kunnen hebben en wat de geschatte jaarlijkse besparing zal zijn. Kan de Minister dit nader uitwerken?

Ten slotte willen de leden van de PVV-fractie weten welke risico's de versoepelingen in Verordening 472/2013 (toezicht bij financiële stabiliteitsproblemen) en Verordening 332/2002 (financiële ondersteuning betalingsbalansen, niet-eurolanden) met zich brengen. Hoe beoordeelt de Minister dit?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep/Ecofinraad van 12 en 13 november 2025. Zij hebben nog meerdere vragen. Ook hebben zij vragen over het verslag van de Eurogroep/Ecofinraad van 9 en 10 oktober 2025.

Macro-economische ontwikkelingen

De leden van de VVD-fractie maken zich zorgen om de macro-economische vooruitzichten in de Europese Unie. Zij lezen een combinatie van lagere economische groei, lagere inflatie en hogere begrotingstekorten en staatsschuld. Zij maken zich er zorgen om dat de combinatie van te expansief begrotingsbeleid en een beperkt noemer-effect ervoor zorgt dat het begrotingstekort in 2027 oploopt naar 3,4% van het bbp. Is het kabinet bereid andere landen hierop aan te spreken?

Deze leden lezen dat ook het IMF ziet dat het niveau van overheids-schulden groeit, en daarmee rentelasten en herfinancieringsrisico's onder druk zet. Wat zijn de risico's hiervan voor Nederland? In hoeverre is

bijvoorbeeld Nederlands pensioengeld blootgesteld aan obligaties van landen met een groeiend herfinancieringsrisico?

Europese concurrentie: uitdagingen – een herziening

De leden van de VVD-fractie vinden het goed dat het concurrentievermogen van de EU meer aandacht krijgt. Zij zijn tegelijkertijd niet van mening dat de discussie voornamelijk over méér publieke middelen moet gaan, maar juist over het geven van ruimte aan ondernemers. De leden van de VVD-fractie vinden dat regeldruk in volle breedte aangepakt moet worden, en niet beperkt moet blijven tot enkele richtlijnen zoals de CSRD en CSDDD.

De leden van de VVD-fractie vragen welke stappen andere (met Nederland vergelijkbare) landen nu al nemen om regeldruk te verminderen. Welke lessen kan Nederland daaruit trekken?

De leden van de VVD-fractie concluderen dat het versterken van de kapitaalmarktunie deze keer niet geagendeerd is. Kan een update gegeven worden van de ontwikkelingen op dit thema in Nederland en in de EU?

Digitale euro

De leden van de VVD-fractie merken op dat de ECB onlangs een nieuwe fase heeft aangekondigd in het project rondom de digitale euro, vooruitlopend op het EU-wetgevingsproces. De voorbereidingsfase is afgerond en inmiddels is gestart met de technische fase, waarin al ruim 1,1 miljard euro wordt besteed aan de bouw van een digitale euro. Dit roept bij de leden vragen op over de verhouding tussen de snelheid van het ECB-traject en de kwaliteit van het politieke besluitvormingsproces in Europe. Ziet het kabinet onder het Deense voorzitterschap ruimte voor een compromis dat recht doet aan de Nederlandse positie en zorgen? Hoe kan Nederland invloed uitoefenen op dit proces?

Wereldwijde minimumbelasting (Pijler 2)

De leden van de VVD-fractie steunen het doel van de wereldwijde minimumbelasting, maar maken zich zorgen over het Europese concurrentievermogen. Landen als de VS, China en India doen niet mee, en er is slechts een handvol landen buiten de EU die de minimumbelasting geïmplementeerd hebben. Hoe kijkt het kabinet naar deze ontwikkelingen? Van welke landen wordt verwacht dat zij op korte termijn de minimumbelasting introduceren? En zijn er signalen dat Nederlandse bedrijven op achterstand worden gezet ten opzichte van bedrijven uit bijvoorbeeld de VS of China? Hoe staat het kabinet ten opzichte van het introduceren van niet-restitueerbare belastingtegoeden naast het bestaande instrumentarium om innovatie te stimuleren (innovatiebox en WBSO)? Worden er voorbereidingen getroffen om het fiscale vestigingsklimaat te verbeteren op dit punt?

Herziening van de energiebelastingrichtlijn (ETD)

De leden van de VVD-fractie vragen of de minimumtarieven in de richtlijn hoger liggen dan tarieven die Nederland nu heeft in de energiebelasting. Deze leden zijn, gezien onder andere het rapport van Draghi, van mening dat energie in Nederland niet duurder, maar juist goedkoper moet worden.

De leden van de VVD-fractie verbazen zich over de grote hoeveelheid maatregelen die door enkele landen worden aangepast. Zij kunnen zich voorstellen dat wijzigende omstandigheden zich kunnen voordoen, maar hoe reflecteert het kabinet erop dat Kroatië 151 maatregelen aanpast en Roemenië 147 maatregelen aanpast?

De leden van de VVD-fractie vragen in dit opzicht ook hoeveel ruimte Nederland heeft om maatregelen aan te passen. Zo zijn zij van mening dat bijvoorbeeld de maatregel om de Vbar in te voeren aangepast zou kunnen worden. Hoeveel ruimte bestaat hiervoor?

Voorstel van de Commissie om verordeningen 1173/2011, 473/2013, 472/2013 en 332/2002 in lijn te brengen met herziene Europese begrotingsregels.

De leden van de VVD-fractie vinden het vooral van belang dat handhaving op de begrotingsregels daadwerkelijk plaatsvindt. In dat licht wijzen zij erop dat eerder in de geannoteerde agenda melding wordt gemaakt van de verwachting dat het begrotingstekort in de EU gemiddeld 3,4% zal zijn in 2027. Is het kabinet van mening dat sinds de herziening van de Europese begrotingsregels daadwerkelijk strenger wordt gehandhaafd?

Verslag Eurogroep/Ecofinraad 9 en 10 oktober 2025

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het verslag van de vorige vergaderingen van de Eurogroep/Ecofinraad en hebben daar nog meerdere vragen over.

Macro-economische ontwikkelingen

De leden van de VVD-fractie lezen in het verslag dat de ECB een iets lagere economische groei verwacht, maar acht de inflatie met 2,2% in september in lijn met de doelstelling. De Commissie roept lidstaten op hun uitgavengroei te beperken volgens het afgesproken pad.

Kan het kabinet toelichten hoe Nederland ervoor zorgt dat de groei van de netto-primaire uitgaven niet boven het door de Raad aanbevolen pad uitstijgt, en hoe dit zich verhoudt tot de nationale begrotingsdoelstellingen? Hoe beoordeelt het kabinet de inschatting van de ECB dat de inflatie zich structureel rond 2% bevindt? Acht het kabinet het huidige monetaire beleid nog steeds passend bij dit inflatieniveau?

Kapitaalmarktunie

De leden van de VVD-fractie lezen in het verslag dat de Commissie benadrukte dat nationale maatregelen noodzakelijk blijven om de kapitaalmarktunie te versterken. Ook werd het belang van pensioenopbouw en private investeringen genoemd.

Welke concrete nationale maatregelen neemt Nederland momenteel om de kapitaalmarktunie te versterken, en hoe worden belemmeringen voor pensioenbeleggingen in innovatieve sectoren weggenomen? Hoe ziet het kabinet de balans tussen verdere Europese integratie en nationale autonomie binnen de kapitaalmarkten?

Stablecoins en digitale euro

De leden van de VVD-fractie lezen dat tijdens de vorige Eurogroepvergadering werd gesproken over de toenemende rol van stablecoins binnen het Europese financiële systeem. De Commissie benadrukte dat het MiCAR-raamwerk financiële stabiliteit waarborgt, maar ook innovatie

mogelijk maakt. Kan het kabinet aangeven hoe Nederland innovatie in de cryptosector wil bevorderen zonder dat dit risico's oplevert voor financiële stabiliteit?

De ECB wees op de kansen van Europese initiatieven, zoals de door ING ontwikkelde euro-stablecoin, maar waarschuwde voor risico's van in dollars uitgegeven stablecoins. Hoe beoordeelt het kabinet het initiatief van Europese banken, waaronder ING, om een euro-gedenomineerde stablecoin uit te geven?

De leden van de VVD-fractie lezen ook dat binnen de Raad de onderhandelingen lopen over de digitale euro, waarbij wordt gesproken over de acceptatieplicht, technische functies en kostenverdeling. Nederland pleit voor vrijwillige acceptatie door consumenten en bedrijven en voor een werkbaar, proportioneel stelsel.

Kan het kabinet toelichten hoe Nederland toeziet op een vrijwillige acceptatie van de digitale euro, volgens het Nederlandse standpunt in de Raad?

De ECB schat de totale kosten voor de bankensector op circa € 4 tot € 5,77 miljard, afhankelijk van het uiteindelijke ontwerp. Hoe worden de kostenramingen van de ECB betrokken bij de nationale weging van de digitale euro?

Nieuwe eigen middelen

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Commissie nieuwe EU-financieringsbronnen voorstelde, waaronder een tijdelijke verhoging van het eigenmiddelenplafond, afschaffing van kortingen en invoering van een «Corporate Own Resource». Kan het kabinet bevestigen dat Nederland zich verzet tegen het voorstel voor een tijdelijke verhoging van het eigenmiddelenplafond en tegen het schrappen van de bni-korting? In hoeverre acht het kabinet het Carbon Border Adjustment Mechanism geschikt als structurele financieringsbron voor de EU-begroting?

Non-paper belastingmigratie

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland en Frankrijk een non-paper hebben opgesteld om in EU-verband te spreken over belastinggedreven migratie van vermogende particulieren. Wat beoogt Nederland te bereiken met dit non-paper?

Beëindiging rapportage risico's ECB-beleid

De leden van de VVD-fractie lezen dat het Ministerie van Financiën voorstelt om te stoppen met de jaarlijkse rapportage over de risico's voor de Nederlandse staat als gevolg van ECB-beleid, omdat de balans van de ECB afneemt en DNB hierover rapporteert in haar jaarverslag. Hoe wordt gewaarborgd dat de Kamer voldoende inzicht houdt in de risico's voor de Nederlandse staat via DNB?

Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie

De leden van de NSC-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

Wereldwijde minimumbelasting

De leden van de NSC-fractie willen graag weten wat de laatste stand van zaken is m.b.t. de in OESO-verband afgesproken minimale Vpb-belasting van 15%. Hoeveel landen doen hieraan mee? Hoe wordt hier effectief op

gehandhaafd? Leidt dit tot minder belastingconcurrentie of zijn er toch landen die zich hieraan onttrekken, bijvoorbeeld door vrijstellingen of heffingsgrondversmalling? In hoeverre sluit de minimumbelasting aan op het Base Erosion and Profit Shifting project (BEPS)?

Russische tegoeden en Oekraïne

Klopt het dat de VS, ook na het aantreden van president Trump in januari, nog steeds voorstander is van het beschikbaar stellen van de bevroren Russische tegoeden? En dat ook Canada en de VK dit zijn? Hoe kan het dat de EU op dit punt achterloopt op deze landen?

Welke landen willen België ondersteunen met extra garanties en welke niet? Steunt Nederland België hierin? Vreest België getroffen te worden door Russische sancties en welke zijn dat?

Kan het kabinet nader ingaan op de financieringsbehoefte van Oekraïne voor de komende jaren en daarbij tevens de schatting van 389 miljard dollar van The Economist betrekken?

Kan het kabinet een actueel overzicht geven van welke bedragen in welke landen bevroren zijn? En welk deel van deze tegoeden bestaat inmiddels uit cash?

Hoe staat het kabinet tegenover de Belgische eis dat ook de bevroren Russische centralebanktegoeden elders in Europa ter beschikking moeten worden gesteld? Kan het kabinet een overzicht van deze tegoeden geven. Maken deze landen net als Euroclear de overwinsten al beschikbaar voor Oekraïne? Kan het kabinet nadere informatie verschaffen over de bevroren tegoeden in de overige G7-landen en hun bereidheid om deze voor Oekraïne beschikbaar te maken?

Kan het kabinet nader ingaan op het voor de Reparations Loan genoemde bedrag van 140 miljard euro en de verhouding tot de totale bij Euroclear bevroren Russische staatstegoeden?

Hoe taxeert het kabinet de risico's van de Reparations Loan voor de financiële stabiliteit en de rol van de euro? En bij gecoördineerde actie door de G7 (er zijn dan immers weinig alternatieven voor kapitaalvlucht uit de euro)?

Kan het kabinet inzicht geven in (de hoogte van) mogelijke schadeclaims door Rusland en overige partijen (zoals Euroclear)?

Kan het kabinet een nadere appreciatie geven van het herstel-leningplan van Dixon/Singh/Buchheit? Waarom wordt niet voor deze constructie gekozen?

Hoe staat het kabinet tegenover nieuwe gemeenschappelijke schulden om Oekraïne te steunen? Kan het kabinet in zijn antwoord ook de huidige asymmetrische verdeling betrekken van bilaterale steun vanuit de verschillende EU-lidstaten?

Is het kabinet het met bondskanselier Merz eens dat de garanties voor de Reparations Loan in het MFK ingepast moeten worden? Welke andere verdeelsleutels voor de garanties zijn denkbaar?

Heeft de Reparations Loan gevolgen voor de MFK-inzet omtrent de Oekraïne Reserve?

Digitale euro

Deelt het kabinet de mening dat de digitale euro en de basisbetaaldiensten daarom heen zo veel mogelijk gratis dienen te blijven voor consumenten? En dat je niet moet betalen om te kunnen betalen?

Wat is de inzet van het kabinet met betrekking tot basisdiensten die gratis geleverd moeten worden en diensten waarvoor een vergoeding gerekend mag worden?

Wat is de appreciatie van het kabinet van het idee dat pas mag worden overgaan tot uitgifte van de digitale euro als eerst is vastgesteld dat er geen Europese private oplossing voorhanden is?

Volgens het ontwerpverslag van de rapporteur van het Europees Parlement moet de ECB samen met de Systemic Risk Board eerst de impact van verschillende aanhoudingslimieten op de financiële stabiliteit onderzoeken. Wat is de appreciatie van het kabinet hiervan en hoe verhoudt deze verplichting zich tot het recente compromis in de Raad over de procedure voor het vaststellen van de aanhoudingslimieten?

Hoe kijkt het kabinet naar de wens van de EP-rapporteur om te beginnen met introductie van een offline variant, alvorens de online digitale euro uit te geven?

Hebben de recente ontwikkelingen rondom stablecoins (in de VS) de visie van het kabinet op (de toegevoegde waarde van) de digitale euro doen veranderen?

Herziening van de energiebelastingrichtlijn (ETD)

Welke tekst ligt nu voor met betrekking tot de vrijstellingen voor brandstof in de lucht- en zeevaart? Welk vooruitzicht is er op toekomstige opheffing van de vrijstellingen voor lucht- en zeevaart? Kan Nederland met het huidige voorstel instemmen?

Wat is de voortgang binnen de Internationale Maritieme Organisatie over effectieve beprijzing van de scheepvaart?